

Poradenské teorie a vývoj poradenských systémů

Text k modulu Vývoj poradenských
systémů

2. část – Vývoj poradenských systémů

Autor: PhDr. Zdeňka Michalová, Ph.D.

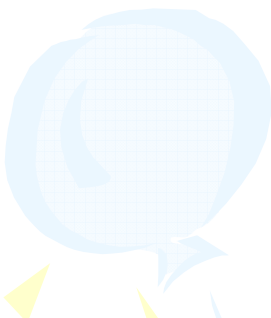
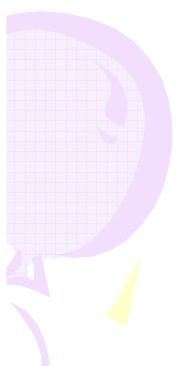
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Historie poradenských služeb ve světě

Vznik poradenských služeb ve školství souvisí s:

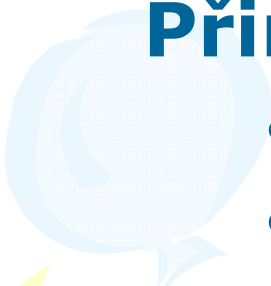
-
-
- Vyspělou společností
 - Její ekonomickou úrovní
 - Společenským zřízením
 - Rozvojem školského systému
 - Faktickým naplňováním povinné školní docházky
 - Konstituováním a kapacitou odborných disciplín
 - Počty odborníků

Historie poradenských služeb ve světě

Přelom 19. a 20. stol → **výrazný průmyslový rozvoj** všech vyspělých států

Přinesl s sebou zároveň:

-
- Závažnou chudobu mnoha rodin
 - Dětskou práci
 - Chudinské čtvrti a ghetta
 - Nedostatečné vzdělání
 - Nedodržování lidských práv

SNAHA O PROVEDENÍ SOCIÁLNÍ REFORMY

Historie poradenských služeb ve světě

Jednou z částí sociální reformy:

- zajistit důsledné naplňování povinného vzdělávání celé populace
- dovést děti až k naplnění profesní přípravy v dospělém věku

K tomu mělo přispět **poradenství při volbě povolání (vocational guidance)**

Přitom **PORADENSTVÍ (guidance movement)** na přelomu 19. a 20. stol. informovalo děti a mládež o:

- morálním vývoji
- mezilidských vztazích
- světě práce

Historie poradenských služeb ve světě

Tato první poradenská zařízení byla určena pro **juvenilní delikventy**

- Sloužily k řešení významných výchovných problémů
- Součástí laboratoře pro výzkum dítěte → **obecné zákonitosti vývoje dítěte**

V rámci poradenství se začalo jednat i o zařazování dětí do speciálních škol - potřeba vybrat vhodné děti pomocí diagnostických nástrojů, které vytvoří experti a budou schopni s nimi pracovat

Pozn. Do škol docházely děti ze všech vrstev společnosti a učitelé nebyli schopni vlastními silami a prostředky vzdělávat celé toto široké spektrum žáků s jejich různými vzdělávacími potřebami.

Historie poradenských služeb ve světě

Vznikaly i poradny **pro volbu povolání**

1894

Alfred Binet (1857-1911)

- spoluzaložil Svobodnou společnost pro výzkum dítěte (Free Society for the Psychological Study of the Child).
- Francouzi pokládají Bineta za praotce školní psychologie.

1896

LIGHTNER WITMER – počátky praktické psychologie

- založil 1. psychologickou kliniku
- spolupracoval s učiteli
- jeho klientelu tvořili žáci se vzdělávacími problémy

Historie poradenských služeb ve světě

1897

Binet společně s Vaschidem publikovali článek popisující využití psychologie v základní škole.

1899

Binet s učitelem Vaneyem založili pedagogickou a psychologickou laboratoř v jedné pařížské základní škole.

Historie poradenských služeb ve světě

1899

Chicagské veřejné školy zřídily tzv.

Oddělení vědecké pedagogiky a studia dítěte později nazvané jako **Bureau of Child**. Šlo o první psychologickou službu organizovanou v rámci systému veřejného školství v USA. Do roku 1914 vzniklo dalších 18 takových klinik ve školství.

- Mezi podstatný úkol klinik patřila vyšetření sloužící k segregaci postižených či opožděných dětí.

Historie poradenských služeb ve světě

20. a 30. léta 20. stol.:

- ubývá na významu výzkum dítěte
- zvýrazňuje se typicky klinická praxe
- **důraz se klade** především **na speciální pedagogické služby** (educational) ve škole.

1903

E. L. Thorndike publikoval **Educational Psychology - první učebnici pedagogické psychologie.**

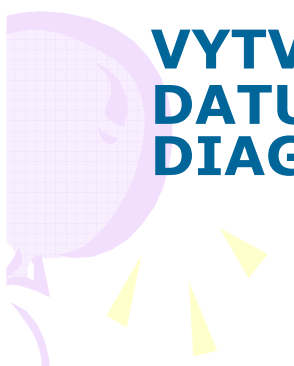

Historie poradenských služeb ve světě

1905

Binet požádán francouzským ministerstvem školství vytvořit zkoušku odlišující děti neprospívající ve škole **z důvodu nedostatečné intelligence** od těch, které neprospívají z jiných (mimointelektových) důvodů.

Úkol zněl: vypracovat metody k spolehlivému výběru slabomyslných dětí patřících do pomocných škol mezi žactvem škol obecných

VYTVOŘENÍM BINETOVA-SIMONOVA TESTU INTELIGENCE DATUJEME VZNIK SOUČASNÉ PSYCHOLOGICKÉ DIAGNOSTIKY.

Historie poradenských služeb ve světě

1915

Arnold Gesell (1880-1961) byl prvním psychologem v USA, který byl zaměstnán s titulem "**školní psycholog**".

Měl za úkol "*provádět psychologické zkoušení opožděných nebo defektních dětí ve venkovských a městských školách a navrhnout metody pro lepší péči o ně ve státních školách,*" (Bardon,1974, str. 16).

Historie poradenských služeb ve světě

Zejména konec 50. let 20. stol. - značný nárůst poradců

1965 - v USA 30 000 poradců.

1972

byl vytvořen **Mezinárodní výbor školních psychologů při sekci školní psychologie APA.**

Tato skupina:

- vytvářela podmínky pro výměnu informací
- vyhledávala nadějně pracovní postupy
- podněcovala častější výměny odborníků.

Historie poradenských služeb ve světě

1982

Založení **Mezinárodní asociace školní psychologie** (International School Psychology Association).

Na počátku 90. let měla ISPA přibližně 300 - 400 členů ze 40 států.

Organizace slouží podpoře školní psychologie v mezinárodním měřítku, poskytuje pomoc školním psychologům a stimuluje přátelství mezi nimi.

1990

Založení American Association of Applied and Preventive Psychology (AAAPP).

Historie poradenských služeb v ČR

V ČR (v Československu) se poradenství vyvíjelo podobně jako ve vyspělém světě.

1917

Český reformní učitel **Weigner** propagoval potřebu připravovat učitele tak, aby byli schopni podporovat mladistvé **při vstupu do světa práce.**

J. Lancová vypracovala ve 20. letech **charakteristiku poradenského pracovníka a jeho přípravy.**

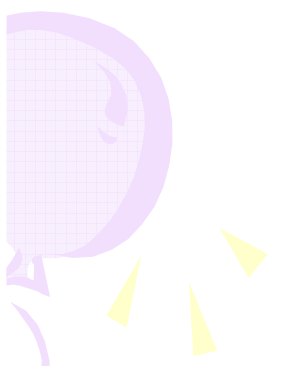

Historie poradenských služeb v ČR

Koncem 20. let 20. stol. byl v Bratislavě založen **Psychotechnický ústav**. Vedením byl pověřen J. Stavěl

1921

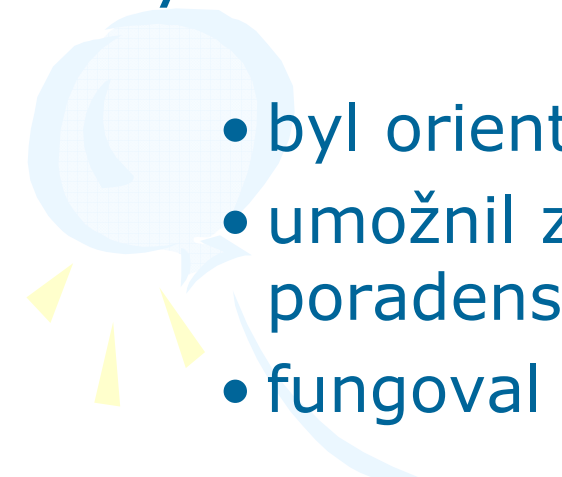
- vzniklo **Ústředí poraden pro volbu povolání**
 - v roce 1935 sídlilo v Praze v Karlíně, Palackého 33, předtím v Křížovnické 5, v této době zde působil J. Váňa.
-

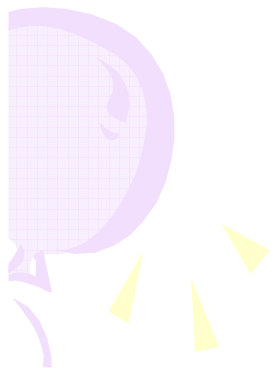

Historie poradenských služeb v ČR

30. léta 20. stol.

Významnou roli sehrával **Ústav lidské práce.**

-
- byl orientován výrazně psychometricky
 - umožnil získání výchozích zkušeností mnoha poradenským a klinickým psychologům
 - fungoval až do 50. let 20. stol.

Historie poradenských služeb v ČR

1940

V Praze založen **Ústav lidské práce** (po válce přejmenován na Československý ústav lidské práce). Jeho **činnost byla násilně ukončena na přelomu let 1949-1950.**

1957, 1959, 1966

Vznikají **Psychologické výchovné kliniky:**

- v Bratislavě.
 - v Košicích
 - v Banské Bystrici
-

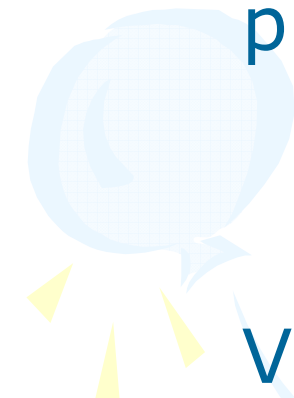

Historie poradenských služeb v ČR

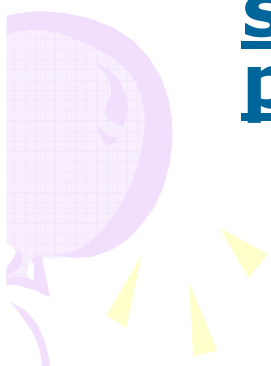
1967

Pokynem MŠK ke Zřizování krajských odborných psychologicko-výchovných pracovišť položen základ:

- k budování pozdější sítě poraden a
- ke specifikaci jejich hlavních úkolů

Vznikla PPP hl.m.Prahy, ze které se v následujícím desetiletí oddělily **samostatné obvodní pedagogicko-psychologické poradny**

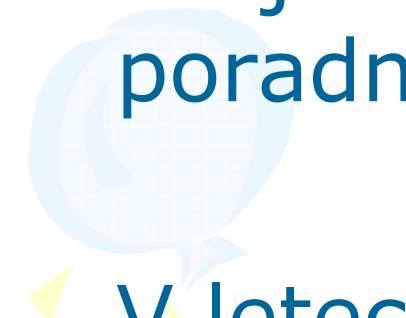

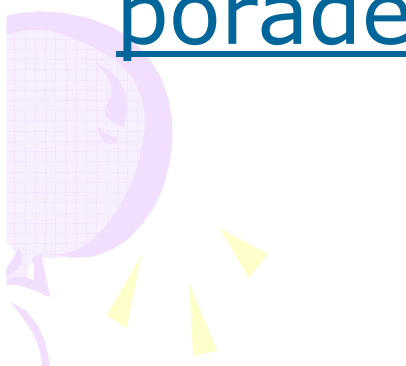
Historie poradenských služeb v ČR

1968

Krajská pedagogicko-psychologická
poradna Středočeského KNV

V letech 1968 – 1989 PPP představovaly
vedle vých. poradců jedinou praktickou
poradenskou instituci ve školství.

Historie poradenských služeb v ČR

1970

3. sjezd **Slovenské psychologické společnosti** schválil oficiální dokument

„**Návrh koncepce školského psychológa na strednej škole**“ adresovaný vládě se žádostí o **legislativní uznání profese školního psychologa.**

Historie poradenských služeb v ČR

1976

Vydána **Instrukce o soustavě výchovného poradenství v oboru působnosti MŠ ČSR.**

- Na základě této instrukce začaly vznikat samostatné okresní (obvodní) pedagogicko-psychologické poradny.

1980

vydána vyhláška MŠMT o výchovném poradenství, platná do roku 2005

Současný systém poradenských služeb v ČR

V České republice vedle sebe působí v oblasti vzdělávání a zaměstnanosti **dva poradenské systémy:**

- v resortu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT)
- v resortu Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV)

Přestože z oficiálních dokumentů není patrné, že by se jednalo o integrovaný systém poradenských služeb, základy takového systému jsou postupně budovány

Současný systém poradenských služeb v ČR

Obě „větve“ poradenského systému se již nyní doplňují:

- v poradenské podpoře mládeže při výběru vzdělávací cesty
- v poradenské podpoře mládeže při výběru volby povolání.

Oba poradenské systémy do jisté míry

- používají stejné metody a techniky práce
- respektují platné mezinárodní dokumenty
- respektují platný etický kodex

Rozdíly jsou spíše v míře konkrétnosti a zaměření.

Současný systém poradenských služeb v ČR

- **Školský poradenský subsystém** - orientován na poradenskou činnost vůči dětem, žákům, studentům, jejich rodičům a učitelům, při řešení běžných výchovných problémů a dalších situací, se kterými se děti a mládež potýkají v průběhu studia, při úvahách o změně či výběru dalšího vzdělávání i při profesní orientaci a pro jejich přípravu ke vstupu na trh práce.
- **Poradenský subsystém v rámci resortu práce** - významným nástrojem státní politiky zaměstnanosti. Soustřeďuje se zejména na řešení otázek souvisejících s optimální volbou povolání a s přípravou na něj, s problematikou změny povolání, změny kvalifikace a s celou řadou.

Současný systém poradenských služeb v ČR

Poradenský subsystém v působnosti MŠMT

Rozsah a pole působnosti poradenských služeb je vymezen legislativními normami:

- Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) č. 561/2004 Sb. v aktualizovaném znění 472/2011 Sb.
- Vyhláška 72/2005 Sb., v aktualizovaném znění 116/2011 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních

Poradenský systém lze definovat z hlediska tří úrovní:

- z národního
- z krajského
- ze školského pohledu

Současný systém poradenských služeb v ČR **Národní úroveň**

MŠMT je ústřední orgán státní správy, zodpovídá kompletně za vzdělávací systém

Fungování poradenského systému ovlivňuje:

- prostřednictvím **krajských úřadů**
- prostřednictvím přímo řízených institucí

Hlavním nástrojem řízení je **Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky**, stanoví i způsob zajištění a realizace systému poradenských služeb v resortu školství MŠMT.

Současný systém poradenských služeb v ČR - národní úroveň

MŠMT odpovědnost za rozvoj
poradenského systému **přeneslo** na své
přímo řízené organizace (PŘO):

- **Institut pedagogicko-psychologického poradenství (IPPP)**
- **Oddělení kariérového poradenství Národního ústavu odborného vzdělávání (OKP)**
- **Výzkumný ústav pedagogický (VÚP)**
- **Ústav pro informace ve vzdělávání (ÚIV)**
- **Národní institut dětí a mládeže MŠMT (NIDM)**

Současný poradenský systém ČR – národní úroveň

- S platností od 1. července 2011 došlo **ke sloučení tří přímo řízených organizací MŠMT:**
 - Institutu pedagogicko-psychologického poradenství (IPPP),
 - Národního ústavu odborného vzdělávání (NÚOV)
 - Výzkumného ústavu pedagogického v Praze (VÚP).
-
-

Současný poradenský systém ČR – národní úroveň

- Slučování proběhlo dle Opatření MŠMT č. 10690/2011 z 15. dubna 2011 v návaznosti na příkaz ministra č. 17/2011
- Nástupnická organizace nese název **Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (NÚV, www.nuv.cz)**

Současný systém poradenských služeb v ČR - národní úroveň

- **Národní ústav pro vzdělávání – NÚV** řeší otázky předškolního, základního, středního a vyššího odborného vzdělávání, včetně vzdělávání uměleckého a jazykového.
- Ústav se také zabývá **poskytováním poradenských služeb ve školách.**

Současný systém poradenských služeb v ČR - národní úroveň

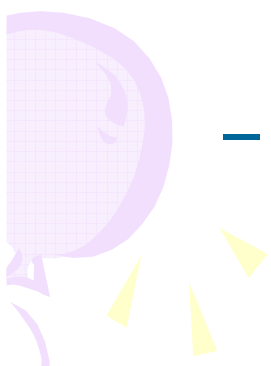
- Zaměstnanci a aktivity IPPP přešli do **Oddělení 2.5 - pro rovné příležitosti ve vzdělávání, PPP a prevenci**

Současný systém poradenských služeb v ČR - národní úroveň

- **NÚV: Oddělení 2.5 - pro rovné příležitosti ve vzdělávání, PPP a prevenci:**
- Oddělení podporuje trend rovného přístupu ke vzdělání bez jakékoli diskriminace. Činnosti oddělení vyplývají z požadavků MŠMT, prioritně odboru 27 (Odbor speciálního vzdělávání, prevence a institucionální výchovy)

Současný systém poradenských služeb v ČR - národní úroveň

- **NÚV: Oddělení 2.5 - pro rovné příležitosti ve vzdělávání, PPP a prevenci přispívá:**
 - k vytváření rovných podmínek a příležitostí ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
 - k podpoře mimořádně nadaných či naopak znevýhodněných
 - k primární prevenci rizikového chování
-
-

Současný systém poradenských služeb v ČR - národní úroveň

- **NÚV: Oddělení 2.5 - pro rovné příležitosti ve vzdělávání, PPP a prevenci přispívá:**
 - metodicky podporuje a vede pedagogické a další odborné pracovníky škol, školských zařízení, školských poradenských zařízení a školních poradenských pracovišť
 - vytváří a realizuje programy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
 - poskytuje služby vyplývající ze statutu školského poradenského zařízení
 - zajišťuje další vzdělávání pedagogických pracovníků a uznávání výsledků dalšího vzdělávání

Současný systém poradenských služeb v ČR - národní úroveň

Centrum kariérového poradenství NÚV

- jeho předchozí oddělení kariérového poradenství OKP při NÚOV (Národní ústav odborného vzdělávání) **rozvinulo**

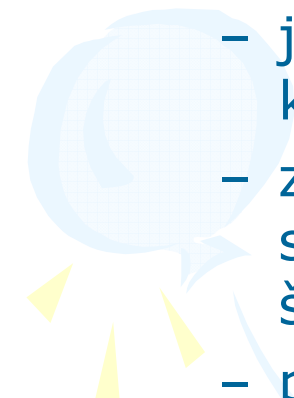

středoškolské kariérové poradenství na národní úrovni

- připravilo metodickou podporu středoškolské vzdělávací oblasti Úvod do světa práce, která je v novém pojetí RVP a ŠVP základních škol zařazena do vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.
- Podílelo se na sběru dat o vzdělávací nabídce středních a vyšších odborných škol.

Současný systém poradenských služeb v ČR - národní úroveň

• Centrum kariérového poradenství NÚV od 1.7.2012

-
- je nadále součástí systému zajištění celoživotního kariérového poradenství v rezortu školství
 - základem kariérového poradenství v rezortu školství je síť kariérových poradců na všech základních a středních školách
 - podstatnou součástí práce kariérových poradců v rezortu školství je spolupráce s kariérovými poradci v rezortu práce, a to zejména se zaměstnanci Informačních a poradenských středisek Úřadu práce
-

Současný systém poradenských služeb v ČR - národní úroveň

**Bývalý Výzkumný ústav pedagogický
(VÚP *1957; +2012), součást NÚV
figuruje v jeho rámci jako Sekce pro
kurikulum, všeobecné a odborné
vzdělávání**

- VÚP vytvořil strukturu a obsah rámcových vzdělávacích programů pro předškolní, základní a střední všeobecné vzdělávání (gymnázia) a kurikulární politiky a **připravil metodickou podporu** vzdělávací oblasti pro základní školy Výchova k volbě povolání (zařazena do vzdělávací oblasti Člověk a svět práce).

Současný systém poradenských služeb v ČR - národní úroveň

- **Současná Sekce pro kurikulum, všeobecné a odborné vzdělávání při NÚV v rámci Oddělení pro analýzy a koncepce vzdělávacích programů na činnost navazuje a mj.:**
 - řeší otázky koncepce všeobecného vzdělávání ve vztahu k odbornému vzdělávání,
 - rozpracovává koncepci všeobecného vzdělávání do vzdělávacích programů, vyhodnocuje ji a inovuje,
 - podílí se na řešení i prezentaci důležitých témat spojených s tvorbou a implementací kurikula všeobecného a odborného ve vztahu k MŠMT, školským orgánům krajů, sociálním partnerům a odborné veřejnosti,

Současný systém poradenských služeb v ČR - národní úroveň

Ústav pro informace ve vzdělávání (ÚIV)

Hlavní činností je:

- sběr statistických údajů o školství
- zpracovávání analýz a prognóz stavu a rozvoje vzdělávacího systému a školské a vzdělávací politiky.

Zákaznické centrum ÚIV poskytuje
informace o vzdělávací nabídce.

Současný systém poradenských služeb v ČR

Národní institut dětí a mládeže MŠMT (NIDM)

- připravuje a zpracovává koncepce ve vztahu k mladé generaci
- projektuje a realizuje výzkumy vztahující se k problematice života dětí a mládeže.

Do poradenského systému lze zařadit tři jeho oddělení:

- **Informační centrum pro mládež (ICM)** - poskytuje informace, konzultační a poradenské služby z oblastí vztahujících se k životu dětí a mládeže v ČR i v zahraničí.
- **Eurodesk** poskytuje přístup k evropským informacím pro mladé lidi a pro pracovníky s mládeží o evropských programech pro mladé lidi, o studiu a práci v zahraničí. Je součástí evropské informační sítě, která působí v 31 zemích.
- **Talentcentrum** - zřízeno k řešení problematiky práce s talenty

Současný systém poradenských služeb v ČR

Národní informační středisko pro poradenství Národního vzdělávacího fondu, o. p. s. (NISPF)

je součástí evropské sítě Euroguidance, která sdružuje 65 podobných pracovišť ze 31 evropských zemí.

Hlavní úkoly:

- podpora mobility v oblasti vzdělávání a odborné přípravy
- podpora evropské dimenze v poskytování poradenských a informačních služeb, výměny informací o vzdělávacích příležitostech, spolupráce mezi poskytovateli poradenských služeb
- poskytování informačních služeb v oblasti vzdělávání a šíření příkladů dobré praxe v poradenství

Současný systém poradenských služeb v ČR **krajská úroveň**

Na **úrovni krajů** je rozvoj školských poradenských služeb stejně jako školství v daném regionu v kompetenci krajských úřadů.

Koordinace poradenských služeb je prováděna prostřednictvím:

- dlouhodobých záměrů vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v kraji
- výročních zpráv o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v kraji

Jeichž pravidelné zpracovávání ukládá krajům zákon

Současný systém poradenských služeb v ČR **krajská úroveň**

V obou dokumentech jsou kraje povinny zabývat se i poskytovanými poradenskými službami.

Pod krajské úřady spadají také **školská poradenská zařízení v daném kraji:**

- pedagogicko-psychologické poradny
 - speciálně pedagogická centra
-

Současný systém poradenských služeb v ČR

krajská úroveň

Pedagogicko-psychologické poradny (PPP)

PPP (70, z toho 2 soukromé a 1 církevní) poskytují služby pedagogicko-psychologického a speciálně pedagogického poradenství a pedagogicko-psychologickou pomoc při výchově a vzdělávání žáků.

Poradny např. zjišťují

- pedagogicko-psychologickou připravenost žáků na povinnou školní docházku, doporučují zákonným zástupcům a řediteli školy zařazení žáka do příslušné školy a třídy a vhodnou formu jeho vzdělávání;
- spolupracují při přijímání žáků do škol;
- provádějí psychologická a speciálně pedagogická vyšetření pro zařazení žáků do škol, tříd, oddělení a studijních skupin s upravenými vzdělávacími programy pro žáky se zdravotním postižením

Současný systém poradenských služeb v ČR **krajská úroveň**

Speciálně pedagogická centra (SPC)

SPC (102, z toho 9 soukromých) poskytují poradenské služby **dětem, žákům, adolescentům se zdravotním postižením:**

- **ambulantně** na pracovišti centra
- **terénními službami** pedagogických pracovníků centra ve školách a školských zařízeních, případně v rodinách, v zařízeních pečujících o žáky se zdravotním postižením

Současný systém poradenských služeb v ČR **krajská úroveň**

Střediska výchovné péče (SVP)

SVP (18, z toho jedno soukromé) poskytují **všestrannou preventivní speciálně pedagogickou péči a psychologickou pomoc:**

- dětem zpravidla ve věku od 3 do 18 let
- případně zletilé osobě do 19 let s rizikem či s projevy poruch chování a negativních jevů v sociálním vývoji
- dětem propuštěným z ústavní výchovy při jejich integraci do společnosti.

Současný systém poradenských služeb v ČR školská úroveň

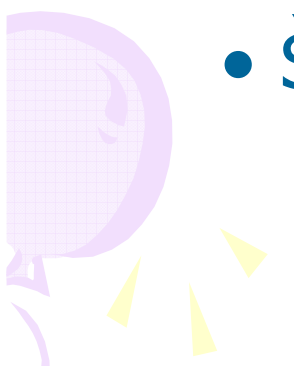
-
- **Za poskytování poradenských služeb je zodpovědný ředitel školy.**
 - Rozsah poradenských služeb ve škole **odpovídá počtu a vzdělávacím potřebám žáků** konkrétní školy.
 - **Vyhláška 72/2005 Sb.** v aktualizovaném znění **116/2011 Sb.** definuje poradenské pracovníky čtyř kategorií a jimi vykonávané standardní činnosti.
-

Současný systém poradenských služeb v ČR **školská úroveň**

Kategorie poradenských pracovníků na úrovni školy (školské poradenské pracoviště):

- Výchovní poradce
 - Školní metodik prevence sociálně patologických jevů
 - Školní psycholog
 - Školní speciální pedagog
-

Současný systém poradenských služeb v ČR **školská úroveň**

Hlavní úkol výchovného poradce:

Podpora žáků a studentů (případně jejich rodičů):

- při řešení výukových a výchovných problémů
- při volbě dalšího studia a povolání, včetně pomoci při vyplňování přihlášek ke studiu.

Hlavní úkol školního metodika prevence sociálně patologických jevů:

- koordinuje a realizuje školní programy prevence sociálně patologických jevů
- v případě, že na škole nepůsobí školní psycholog, pomáhá škole řešit výchovné a výukové problémy.

Současný systém poradenských služeb v ČR

školská úroveň

Hlavní úkol školního psychologa:

- provádí specializované úkony související s řešením výukových a výchovných problémů žáků a s jejich minimalizací
- částečně poskytuje konzultace k volbě povolání
- poskytuje krizovou intervenci, provádí individuální
- vede výcvikové a další programy osobnostního rozvoje a prevence sociálně patologických jevů

Současný systém poradenských služeb v ČR **školská úroveň**

Hlavní úkol školního speciálního pedagoga:

- pracuje se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří vyžadují zvýšenou péči
- řeší otázky jejich integrace mezi běžnou populaci
- provádí nápravné, reedukační a kompenzační činnosti

Je na rozhodnutí ředitele školy, zda charakter potřeb žáků dané školy vyžaduje spíše psychologa či speciálního pedagoga, v případě velkých škol mohou na škole působit i oba

Poradenské služby poskytované studentům vysokých škol

Národní úroveň

**Hlavními nástroji MŠMT pro řízení
vysokého školství je:**

- **Dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké a další tvůrčí činnosti pro oblast vysokých škol (dále jen Dlouhodobý záměr MŠMT)**
- **Výroční zpráva o stavu vysokého školství**

Poradenské služby poskytované studentům vysokých škol

Úroveň vysoké školy

Na **úrovni vysoké školy** je ze Zákona o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách) č. 111/1998 Sb., § 21 odst. 1 d):

POSKYTOVÁNÍ PORADENSKÝCH SLUŽEB JE PLNĚ V KOMPETENCI
JEDNOTLIVÝCH VYSOKÝCH ŠKOL A JEJICH FAKULT.

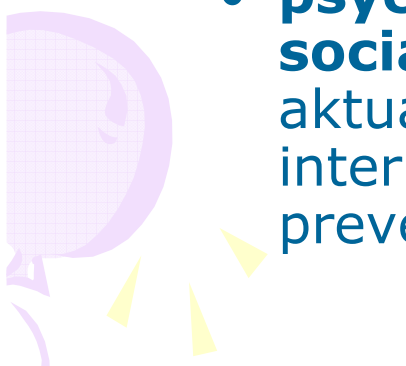
Způsob jejich poskytování vysoká škola konkretizuje v rámci **Dlouhodobého záměru vysoké školy**

Přibližně od roku 1993 se doporučuje v oblasti poradenství naplňovat **model komplexní poradenské péče.**

Poradenské služby poskytované studentům vysokých škol

Model komplexní poradenské péče by měly tvořit **4 hlavní problémové okruhy**:

-
- **studijní orientace pro uchazeče** o vysokoškolské studium
 - **studijní orientace pro studenty** všech forem vysokoškolského studia (včetně studentů, kteří svá studia z nějakého důvodu nedokončili)
 - **profesní poradenství v otázkách uplatnění** vybraného studijního oboru na trhu práce
 - **psychologické, pedagogicko-psychologické a sociálně psychologické** poradenství pro řešení aktuálních problémů (studijních, partnerských, interpersonálních, hraničně neurotických apod.) včetně prevence závislosti a sociálně patologických jevů
-

Poradenský subsystém v působnosti MPSV

Poradenská práce **v oblasti trhu práce a zejména péče o nezaměstnané** je rozvíjena teprve **od počátku 90. let 20. stol.**

Souvisí se vznikem **ÚŘADŮ PRÁCE** – při nich zřízeny:

- útvary poradenství a rekvalifikace
- informační a poradenská střediska pro volbu a změnu povolání.

Poradenský subsystém v působnosti MPSV

**Současný poradenský subsystém
resortu MPSV má 3 úrovně:**

-
- Národní
 - Krajskou
 - Úroveň úřadů práce
-

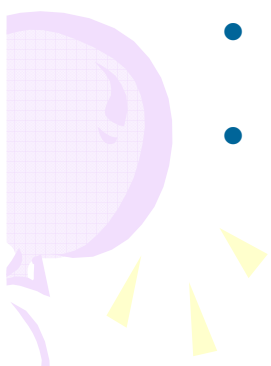
Poradenský subsystém v působnosti MPSV národní úroveň

Na centrální úrovni je organizační a metodické řízení zabezpečováno MPSV, konkrétně **Správou služeb zaměstnanosti MPSV** (SSZ MPSV)

Řídí úřady práce zřízené ve všech okresech (77 úřadů práce).

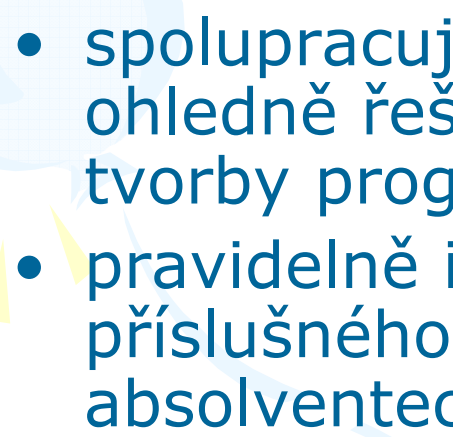
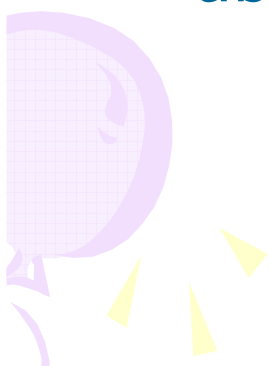
Správa služeb zaměstnanosti:

- sleduje a vyhodnocuje situaci na trhu práce
 - přijímá opatření k ovlivnění nabídky a poptávky na trhu práce.
 - zpracovává koncepci státní politiky zaměstnanosti
 - spravuje prostředky na zabezpečování státní politiky zaměstnanosti a rozhoduje o jejich využití
 - koordinuje činnost EURES (Evropských služeb zaměstnanosti – EUROpean Employment Services) v České republice
 - zajišťuje národní financování v oblasti zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů v rámci Evropského sociálního fondu
-

Poradenský subsystém v působnosti MPSV **krajská úroveň**

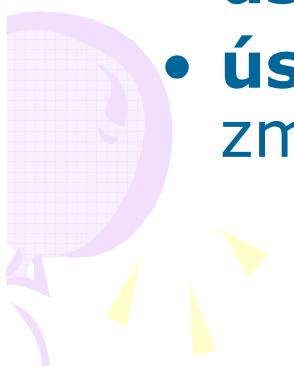
Na úrovni krajů je vždy **jeden úřad práce pověřen koordinací (14 pověřených úřadů práce) státní politiky zaměstnanosti.**

-
- spolupracuje s krajskými orgány a organizacemi ohledně řešení optimalizace sítě oborů a škol, tvorby programů regionálního rozvoje
 - pravidelně informuje školy a odbor školství příslušného krajského úřadu o nezaměstnaných absolventech škol celého kraje apod.
-

Poradenský subsystém v působnosti MPSV **úroveň úřadů práce**

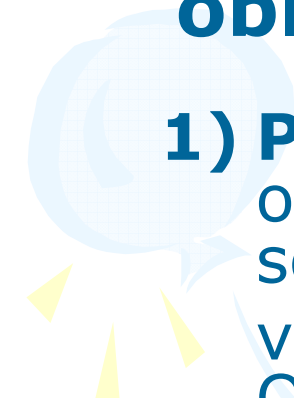
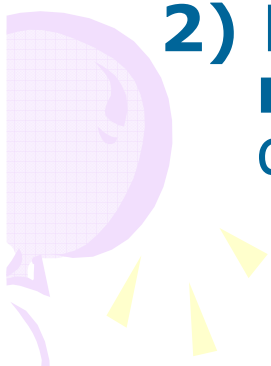
Poradenská činnost je prováděna převážně jejich **útvary poradenství**, které zpravidla zahrnují:

- **úsek poradenství** – poradenství pro dlouhodobě nezaměstnané a obtížně umístitelné osoby
 - **úsek poradenství pro volbu povolání** – Informační poradenská střediska pro volbu povolání
 - **úsek EURES** – poradenství pro práci v zahraničí
 - **úsek rekvalifikací** – vzdělávací programy pro změnu
-

Poradenský subsystém v působnosti MPSV úroveň úřadů práce

**Poradenské služby úřadů práce lze
rámcově rozdělit do 4 následujících
oblastí:**

-
- 1) Poradenství pro volbu povolání** poskytuje odborné informační a poradenské služby související se studijní a profesní orientací v návaznosti na vhodné pracovní uplatnění. Orientuje se především na žáky základních a středních škol
 - 2) Poradenství při změně povolání a rekvalifikace** je odborná poradenská činnost při doporučování rekvalifikací a jejich zabezpečení.
-

Poradenský subsystém v působnosti MPSV úroveň úřadů práce

Poradenství pro specifické skupiny klientů, kteří vyžadují zvýšenou péči, např.:

- mladí do 25 let
- absolventi vysokých škol do dvou let po ukončení studia
- dlouhodobě nezaměstnaní nad 6 měsíců
- občané starší 50 let
- propuštění po ukončení výkonu trestu
- matky s malými dětmi
- příslušníci z odlišného sociokulturního prostředí
- uprchlíci a společensky nepřizpůsobiví občané

**DO TOHOTO ÚSEKU PATŘÍ I ČINNOST
KLUBŮ PRÁCE (JOB-KLUBY).**

Poradenský subsystém v působnosti MPSV úroveň úřadů práce

Poradenství profesně-psychologické :

- Odborná poradenská činnost poskytovaná specificky vzdělaným odborníkem v oblasti psychologie.
- Využívá se pro řešení specifických osobnostních, sociálních a zdravotních problémů klientů, kteří mají problém s uplatněním na trhu práce.
- Ucelený systém práce s těmito klienty se nazývá **bilanční diagnostika**.

Úřad práce může na základě dohody zabezpečovat některé poradenské služby prostřednictvím odborných zařízení, například pedagogicko-psychologických poraden a bilančně diagnostických pracovišť, a hradit náklady spojené s touto činností.